

třebného k tomu, by z velkostatku bylo docíleno hospodářských výtěžků. Milodary, o něž v tomto případě jde, mají s pensemi stejnou povahu, jsouce co do svého pojmenování pozůstatkem feudálních poměrů, kde ke zvýšení lesku rodiny velkostatkářovy byly takové platy na venek odívány v roucho milodarů. S téhož hlediska posuzuje tyto dary i zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., na jehož zásady právem poukazují soudy obou nižších stolic. Proto není závady a naopak jest nutno považovati tyto položky za pasivní položky při vyšetřování čistého výtěžku. Vzhledem k § 272 c. ř. s. a § 30 odh. řádu není tu zřejmého odporu se zákonem, určily-li soudy nižších stolic výši těchto položek i pokud jde o pense a o milodary, kapitalisováním podle 3½% ní úrokové míry.

Čís. 9303.

K úmluvě v učební smlouvě, podle níž se nezletilec podvoluje rozhodčímu soudu společenstva, je třeba schválení poručenstva.

(Rozh. ze dne 25. října 1929, R I 788/29.)

Nezletilá žalobkyně učila se u žalovaného kadeřnictví. Učební smlouvou podvolila se žalobkyně rozhodčímu soudu společenstva kadeřníků. Byvši žalovaným propuštěna, domáhala se na něm žalobou udělení souhlasu podle § 102, čtvrtý odstavec, živn. ř. Žalovaný namítl nepřislušnost soudu, ježto se strany podvolily živnostenskému rozhodčímu soudu kadeřníků. Soud první stolice vyhověl námitce nepřislušnosti, rekursní soud ji zamítl. Důvody: Nejprve jest zkoumati, zda jest učební smlouva pro žalobkyni platná ohledně převzatých povinností. Učební smlouva je podepsána jen žalovaným, Františkem K-em, předsedou společenstva, a Annou Sch-ovou, matkou nezletilé žalobkyně. Nezletilec může na sebe vzíti povinnosti jen se svolením poručníka a v důležitějších případech se svolením poručenského soudu ve smyslu § 233 obč. zák. Učební smlouva těchto předpisů nedbá, není poručníkem podepsána a proto není nezl. žalobkyně ohledně převzatých povinností učební smlouvou vázána. Prvý soud, citě se vázaným učební smlouvou, pochybil, a je proto doložka 10 učební smlouvy, že se obě strany podrobují smírčímu soudu společenstva kadeřníků, bezvýznamná.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu

Důvody:

Rekursní soud správně rozpoznal, že odstavec 10. učební smlouvy ze dne 16. ledna 1928 není pro žalobkyni, nezl. Gertrudu Sch-ovou, závazný. Z učební smlouvy plyne totiž nepochybně, že úmluva v odstavci 10., podle níž se obě strany podrobují rozhodčímu soudu společenstva kadeřníků, nebyla schválena poručenstvem nezletilé žalobkyně, ač jde o závazek, který nezletilec podle § 244 obč. zák. nemůže na se

vzítí bez schválení poručerstva. Stěžovatel marně se dovolává § 246 obč. zák., podle něhož se může nezletilec i bez přivolení poručníkovou smlouvou samostatně zavázati ke službám, neboť o to nyní nejde, nýbrž v tomto mezisporu jest jen řešiti otázku, zda se nezl. žalobkyně podrobila platnou úmluvou příslušnosti rozhodčího výboru živnostenského společenstva podle § 122 živn. řádu, a na tuto zvláštní úmluvu se ustanovení § 246 obč. zák. nevztahuje.

Čís. 9304.

Knihovně zapsané předkupní právo jest právem věčným, jež omezuje volné nakládání vlastníka s nemovitostí potud, pokud ji nenabídl oprávněnému ke koupi nebo pokud předkupní právo jinakým způsobem nepominulo. Vklad převodu vlastnického práva k nemovitosti nelze povolití, neprokázal-li žadatel způsobem, předepsaným v knihovním zákoně, že zapsané předkupní právo uhaslo. Knihovní soudce jest povinen přihlížeti z úřadu k zapsanému předkupnímu právu.

(Rozh. ze dne 25. října 1929, R I 819/29.)

Soud první stolice povolil vklad práva vlastnického kupitelům nemovitosti, na níž vázlo pro třetí osobu právo předkupní. Rekursní soud vyhověl rekursu oprávněného z předkupního práva a zamítl knihovní žádost. Důvody: Pro stěžovatele jest vloženo na celém domě právo předkupní. Žadatelé a první soud jsou toho mínění, že pro požadovaný vklad práva vlastnického stačí vyrozumění oprávněného k předkupu o zamýšleném zcizení nemovitosti (§§ 1072—1079 obč. zák.). V literatuře jest spornou otázka, zda zaknihované předkupní právo obmezuje vlastníka v jeho disposiční moci a zda tudíž knihovní soud má požadovati vkladní listinný průkaz o zániku předkupního práva (kladně: Ehrenzweig, Mayr, záporně: Randa, Bartsch). Právní názor žadatelů a prvního soudu nelze sdíleti. Podle § 93 kn. zák. jest posuzovati žádost podle času, kdy došla na soud, a to podle předložených veřejných nebo soukromých ověřených listin (§§ 31, 87, 94 kn. zák.); o žádosti rozhodnouti jest z pravidla bez slyšení stran, bez šetření a bez předchozích vyřízení. Podle § 32 písm. b) kn. zák. musí býti listinami prokázán výslovný souhlas osoby, jejíž knihovní právo má býti zatíženo, obmezeno, zrušeno nebo na jinou osobu převedeno. Tyto předpisy knihovního zákona z doby po všeobecném občanském zákoníku ukazují, že knihovní soud není povolán o skutkové, žadateli tvrzené otázky konati šetření a o ní rozhodovati, zda v tom kterém případě vlastník ve smyslu smlouvy a zákona řádně a včas osobě k předkupu oprávněné učinil při zamýšleném zcizení povinnou nabídku. Jest proto pro žádaný převod práva vlastnického předložiti vkladní listinný průkaz o zániku předkupního práva, žádanému převodu v cestě stojícího. (§§ 32 b), 87,